

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4133/2020
02.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиље АА из ... и малолетне ББ из ..., чији је законски заступник АА, а чији је пуномоћник Владимир Маринков, адвокат из ..., против тужених „ВВ“ ДОО са седиштем у ... и АД ДДОР Нови Сад са седиштем у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7925/19 од 23.01.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија тужиље АА и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 7925/19 од 23.01.2020. године тако што се одбија као неоснована жалба туженог АД ДДОР Нови Сад изјављена против пресуде Другог основног суда у Београду П 4670/16 од 05.11.2018. године у делу којим је тај тужени обавезан да солидарно са туженим „ВВ“ ДОО ... исплати тужиљи АА накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности у износу од 160.000,00 динара са законском затезном каматом од 05.11.2018. године до исплате и у том делу **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 4670/16 од 05.11.2018. године.

У преосталом се ревизија **ОДБАЦУЈЕ**, као недозвољена.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 4670/16 од 05.11.2018. године, која је исправљена решењем истог суда П 4670/16 од 03.09.2019. године, делимично је усвојен је тужбени захтев првотужиље АА и ставом првим изреке су обавезани тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате: за претрпљене физичке болове износ од 180.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 180.000,00 динара и за душевне болове због умањења животне активности износ од 160.000,00 динара, са законском затезном каматом на те износе почев од пресуђења до исплате; ставом другим изреке, одбијен је њен тужбени захтев преко досуђених до тражених износа за претрпљене физичке болове до 900.000,00 динара, за претрпљени страх до 600.000,00 динара и за душевне болове због умањења животне активности до износа од 1.500.000,00 динара; ставом шестим, обавезани су тужени да првотужиљи солидарно исплате на име накнаде штете због ангажовања кућне помоћи износ од 90.000,00

динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате, а ставом седмим изреке су обавезани да јој на име накнаде материјалне штете због замене разбијеног ЛЦД на телефону марке „...“ исплате износ од 200 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом од 28.04.2016. године до исплате. Ставом трећим, четвртим и петим изреке, одлучено је о тужбеном захтеву мал. ББ ставом трећим изреке обавезани су тужени да мал. тужиљи солидарно исплате на име накнаде за претрпљени физички бол износ од 80.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 70.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате; ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев друготужиље преко досуђеног до траженог износа за претрпљени физички бол до 450.000,00 динара и за претрпљени страх до износа 600.000,00 динара ставом петим изреке одбијен је њен захтев за исплату износа од 500.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности. Ставом осмим изреке, утврђено је да је тужба повучена у односу на туженог ГГ. Ставом деветим изреке, обавезани су тужени да тужиљама на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 395.925,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7925/19 од 23.01.2020. године, одлучено је о жалбама тужиља и туженог АД ДДОР Нови Сад, тако да наведена првостепена пресуда преиначена и обавезани су тужени да солидарно исплате тужиљи АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх износ од још 170.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, а одбијен је њен захтева у погледу накнаде за душевне болове због умањења животне активности према туженом АД ДДОР Нови Сад, за исплату износа од 160.000,00 са каматом од пресуђења. У преосталом о накнадама нематеријалне штете тужиљи АА и накнади материјалне штете за помоћ у кући, потврђена је првостепена пресуда у односу на туженог АД ДДОР Нови Сад и потврђена је у одбијајућем делу о тужбеном захтеву АА. Пресудом другостепеног суда укинута је првостепена пресуда у ставу трећем изреке у односу на туженог АД ДДОР Нови Сад и ставу четвртим изреке, којима је одлучено о тужбеном захтеву мал. ББ, у ставу седмом изреке којим је усвојен захтев АА за исплату накнаде штете за наочаре у односу на туженог АД ДДОР Нови Сад и ставу деветом изреке којим је одлучено о трошковима поступка и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља АА је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је нашао да је на основу члана 403. став 2. тач.2 Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11 ...18/20) ревизија тужиље АА дозвољена против другостепене пресуде у делу којим је тај суд преиначио првостепену пресуду и одбио њен захтев у погледу накнаде за душевне болове према туженом АД ДДОР Нови Сад. Према члану 403. став 3. ЗПП, у преосталом је ревизија недозвољена јер вредност побијаног дела правноснажне пресуде нижа од динарске противвредности 40.000 еура по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаног у члану 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је ревизија основано указала на погрешну

примену материјалног права од стране другостепеног суда код одлучивања о висини тужиљи припадајуће накнаде за душевне болове због умањења животне активности.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља АА је повређена 28.04.2016. године од налета аутобуса на пешачком прелазу. Тада је била у седмом месецу трудноће. Са њом је била ћерка мал. ББ. При налету аутобуса, тужиља је пала и осетила јаке болове од стомака наниже. Обе тужиље су превезене колима Хитне помоћи, у два одвојена возила. Мал. ББ је превезена у Ургентни центар, имала је огреботину, била је угрувана и уплашена. Тужиља је задобила је прелом пубичне кости. Око 19,00 часова тужиљи је саопштено да је трудноћа у реду. Задржана је на болничком лечењу. Све до порођаја тужиља је стрепела, била је под стресом и примала различите терапије. Порођај је обављен царским резом .. 2016. године на Одељењу високо ризичне трудноће у ГАК. Након порођаја, .. 2016. године изашла је из болнице, користила је штаке, а предложено бањско лечење тада није могла да користи, свесна да као мајка има незамењиву улогу за новорођенче и друго двоје своје деце, мал. ББ која је имала ... године и мал ДД од

Путем вештачења утврђене су чињенице о интензитету и трајању претрпљеног страха, физичких болова и умањења животне активности тужиље АА, као видова нематеријалне штете проузрокованих у описаном саобраћајном удесу.

Због непосредне опасности у којој се нашла, тужиља је доживела примарни страх јаког интензитета у трајању од 2 минута, затим секундарни страх у виду забринутости за последице сопственог и повређивања детета, те у даљем осећала стрепњу за исход лечења у трудноћи, посебно јаког интензитета до порођаја, а након порођаја средњег интензитета још око две недеље и лакшег интензитета око две недеље.

Као последице повреде коју је задобила, тужиља је трпела болове јаког интензитета од тренутка повређивања до примене лекова против болова, затим болове средњег интензитета у наредних недељу дана, у даљем болове слабијег интензитета током периода мировања ради зацељивања прелома до планираног царског реза, након порођаја опет болове средњег интензитета у трајању два до три дана. Након тога стални болови се губе, а остали су повремени и слабог интензитета болови до потпуног зацељивања прелома (до десет недеља после порођаја). Болови у пределу пубичне кости тужиља осећа и пред циклус, уз то болови се јављају и после дужег шетања и седења, а при пењању уз степенице губи ослонац на десној нози. Све су то манифестације које сметају функционисању, а претходно их није било.

Према прихваћеној оцени вештака, умањење животне активности код тужиље АА је од повређивања до зацељивања прелома пубичне кости (до десет недеља након повреде) износило 10%.

Због последица повреде, тужиља није била у могућности да обавља послове у домаћинству и око деце. За време трајања таквих околности ангажована је кућна помоћница, уз издатке чија је висина утврђена и досуђена тужиљи као накнада материјалне штете.

Дана 14.06.2016. године, тужени ДДОР Нови Сад је у корист тужиље АА у вансудском поступку исплатио износ од 260.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете, и то за претрпљене физичке болове износ од 90.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 90.000,00 динара и за умањење животне активности од 5% износ од 80.000,00 динара.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом чланова 154., 155., 940. и 941. ЗОО, закључио да су тужени одговорни за штету, због тога што је аутобус којим је управљао сада пок. ГГ и којим је проузрокована штета, у власништву првотуженог, а осигуран је био од одговорности за штету код друготуженог. Одлучујући о висини накнаде нематеријалне штете, првостепени суд је применом члана 200. ЗОО обавезао тужене да солидарно првотужиљи АА исплате за претрпљене физичке болове износ од 180.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 180.000,00 динара и за душевне болове због умањења животне активности износ од 160.000,00 динара.

Другостепени суд је сматрао да је првотужиљи исплатом у вансудском поступку накнаде у износу од 80.000,00 динара за душевне болове, пружена одговарајућа сатисфакција, јер је умањење животне активности код ње било привременог карактера, утврђеног интензитета и ограниченог трајања, те је са тог разлога према друготуженом одбио тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности. Накнаду за претрпљени страх, другостепени суд је повисио, усвајањем захтева првотужиље за износ од још 170.000,00 динара.

Одредбом члана 200. став 2. ЗОО прописано је да ће суд приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Према становишту Врховног касационог суда, утврђене околности случаја оправдавају досуду накнаде за душевне болове због описаног умањења животне активности тужиље АА, управо у износу који је одређен пресудом првостепеног суда, у складу са критеријумима прописаним у члану 200. Закона о облигационим односима. Неприхватљив је закључак другостепеног суда да тужиља не остварује право на накнаду за овај вид штете у износу већем од исплаћеног у мирном поступку (80.000,00 динара). Имајући у виду чињенице које су утврђене о ограничењима у животним активностима тужиље у вишемесечном трајању, као извора душевних болова трпљених у периоду трудноће и постпорођајном стању, нарочите осетљивости а на страни тужиље и немоћи да обавља физичке активности, под околностима да мора да мирује због прелома пубичне кости, затим да се креће уз помоћ штака и нужно користи услугама других лица у постпорођајном периоду, као и да и даље трпи извесна ограничења у активностима која раније није имала, по оцени ревизијског суда

оправдано је тражена и првостепеном пресудом досуђена накнада за душевне болове због утврђених ограничења у животним активностима у износу од 160.000,00 динара. По висини она не погодује тежњама које нису спојиве за сврхом новчане накнаде нематеријалне штете. Узевши у обзир исплату у вансудском поступку, досудом адекватних износа накнада, првотужиљи се пружа правично задовољење.

Из наведених разлога, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у првом ставу изреке, те применом члана 413. истог закона, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић